Piątek, 2 kwietnia 1948

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-58; 585-10; — Telefon administracji 587-60; — wewn. 23
Sekretariat redakcji czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 9—13

Dziś 6 stron Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 90 Kraków Rok 57

Najcyniczniejszą zdradą nazywa prof. Laski politykę Bevina w Palestynie

NOWY JORK (PAP). — B. przewodniczący komitetu wykonawczego brytyjskiej Partii Pracy, prof. Harold Laski wygłosił w Nowym Jorku przemówienie, w którym ostro skrytykował politykę ministra spraw zagranicznych Bevina w sprawie Palestyny. Laski oświadczył, że rząd brytyjski nie dotrzymał swych zobowiązań powziętych wobec Żydów i poświęcił je na rzecz interesów naftowych i dla celów strategicznych. „Rząd brytyjski — powiedział prof. Laski — popełnił jedną z najbardziej cynicznych zdrad w historii. Partia Pracy nie dotrzymała obietnicy, zawartej w programie wyborczym w roku 1945 i stanowiącej, że Biała Księga w sprawie Palestyny będzie odwołana".

Irena Joliot Curie:

„Polityka St. Zjednoczonych zagraża pokojowi świata"

NOWY JORK (SAP). — Jak informuje prasa nowojorska laureatka nagrody Nobla Irena Joliot - Curie oświadczyła, że jedynym czynnikiem, który zagraża pokojowi — jest polityka Stanów Zjednoczonych.

W szczególności podkreśliła pani Joliot nacisk, jaki USA wywierają na Francję i dodała, że „plan Marshalla" jest wykorzystywany dla celów politycznych.

W razie porażki prawicy

Zamach stanu we Włoszech planowali faszyści

Marszałek Mussoliniego na czele spisku

RZYM. — Celoste Megarville, burmistrz Turynu, zaapelował do turyńskiego trybunału sprawiedliwość o wszczęcie akcji przeciwko uczestnikom spisku faszystowskiego, którzy zamierzali wywołać zbrojne powstanie celem uchwycenia władzy w przeddzień wyborów.

Dziennik „Unita" opublikował we czwartek fotokopię tajnego rozkazu wydanego przez spiskowców faszystowskich w Turynie. Rozkaz ten, wydany przez t. zw. „włoską armię wyzwolenia" pod dowództwem byłego marszałka Giovanni Messe, zawiera instrukcje, dotyczące militaryzacji policji o północy w dniu 16 kwietnia. Dokument ten ujawnia za- [illegible] skiej, której celem było wywołanie zbrojnego zamachu, by przeszkodzić wyborczemu zwycięstwu frontu demokratycznego.

Marszałek Messe, były dowódca włoski na froncie wschodnim w czasie ostatniej wojny, kandyduje do parlamentu z ramienia t. zw. bloku narodowo - liberalnego.

Manewr dyplomatyczno-propagandowy

Komisja Kongresu zmienia decyzję w sprawie pomocy dla Hiszpanii

WASZYNGTON — Powszechne oburzenie światowej opinii publicznej na decyzję Izby Reprezentantów włączenia Hiszpanii do planu Marshalla zmusiło prez. Trumana do powzięcia nowych kroków celem złagodzenia nieprzychylnej reakcji.

Wspólna komisja obu Izb, która opracowuje ostateczny tekst ustawy o pomocy dla Europy, jaki będzie przedłożony Izbie Reprezentantów i Senatowi do ostatecznej aprobaty, wypowiedziała się za skreśleniem klauzuli o rozciągnięciu pomocy na Hiszpanię frankistowską. Komisja miała otrzymać poufne instrukcje z Białego Domu w tej sprawie.

Z drugiej strony niektórzy obserwatorzy polityczni upatrują w zaleceniu komisji i instrukcjach Trumana manewr dyplomatyczno-propagandowy i wskazują, że specjalny wysłannik Trumana Taylor widział się wczoraj z gen. Franco, któremu niewątpliwie „wytłumaczył" przyczyny decyzji komisji.

Brygady S. P. do pracy

przede wszystkim na Śląsku i w portach

WARSZAWA. — Niezależnie od mieściu brygad „Służby Polsce", które znajdą zatrudnienie przy odbudowie stolicy i w pracach w woj. warszawskim cztery brygady młodzieżowe SP zatrudnione będą w zagłębiu śląskim przy budowie kolei w rejonach: Nowy Bytom, Zabrze, Dąbrówka, Słupna, Janów i Brzezinka: jedna brygada budować będzie osiedle mieszkaniowe dla górników kopalni „Ziemowit", inna brygada zajmie się odgruzowaniem Gliwic, trzecia zatrudniona zostanie w blachowni i Kędzierzynie czwarta w Dworkach koło Oświęcimia przy odbudowie Państw. Zakładów Syntetycznych.

Ogółem w woj. śląsko - dąbrowskim pracować będzie 7 i ½ brygad. W Poznaniu przy obwałowywaniu rzeki Warty pracować będzie jedna brygada, w woj. gdańskim, dwie brygady w m. w Gdyni przy budowie linii kolejowej, w Orłowie na trasie Gdańska - Gdyni i przy pracach melioracyjnych w okolicach Tczewa i Malborku.

W Szczecinie zatrudnionych będzie 2 i ½ brygady przy odbudowie miasta i portu szczecińskiego, porządkowaniu terenów wystawy, przy rozbudowie węzła kolejowego i pracach wodno - melioracyjnych w Gdyni k. Szczecina.

W woj. wrocławskim pracować będzie 1 i ½ brygady przy odbudowie Wrocławia i na Odrze w rejonie Brzegu Dolnego.

Wspólne narady CKW PPS i KC PPR

W sobotę 3 kwietnia br. o godz. 14 w Warszawie w domu poselskim odbędzie się wspólne posiedzenie KC PPR i CKW PPS, z udziałem zaproszonych działaczy obydwóch partii.

Ambasador ZSRR u prezydenta Benesza

PRAGA. — W dniu wczorajszym nowy ambasador radziecki w Pradze Michał Silin złożył w obecności ministra Clementisa swe listy uwierzytelniające prezydentowi Beneszowi w jego rezydencji wiejskiej w Sezimovo Usti.

Z tej okazji ambasador ZSRR i prezydent Republiki Czechosłowackiej wygłosili krótkie serdeczne przemówienia.

Obrady plenum WK PPS w Krakowie

KRAKÓW (W). — W dniu wczorajszym odbyło się w Krakowie plenum Wojewódzkiego Komitetu PPS, na którym omówiono szereg aktualnych zagadnień organizacyjnych.

W związku z ustąpieniem tow. dr Drobnera na stanowisko przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu wybrano tow. dr. Kazimierza Pasenkiewicza, wojewodę krakowskiego.

Do Wojewódzkiej Komisji Współpracy PPS i PPR wybrano tow. dr. Pasenkiewicza, tow. Józefa Machno sekretarza wojewódzkiego PPS i tow. posła Stanisława Kowalczyka.

Bohaterscy górnicy kopalni „Makoszowy"

uratowali życie 17 współtowarzyszom pracy

KATOWICE — Na kopalni „Makoszowy" nastąpiła w dniu 30. marca, o godzinie 12,45, katastrofa, wywołana przez tak zwaną kurzawkę. Woda, która przedostała się na pochylnię, odcięła przejście 17 górnikom, pracującym na dwóch filarach.

Napór wody był tak gwałtowny, że spowodował na pochylni zawalenie się obudowań.

Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o katastrofie przystąpiono do akcji ratunkowej, chcąc usunąć zawały, aby dostać się do odciętych od świata górników.

Praca była bardzo uciążliwa, gdyż trzeba było usuwać poważne przeszkody, aby utorować zasypanym przejście.

Dzięki odwadze i bohaterstwu rębacza Istela Karola, który samorzutnie wyraził chęć przedostania się do odciętych współtowarzyszy pracy, udało się wszystkich siedemnastu górników wyprowadzić z zagrożonego miejsca bez żadnego szwanku.

Górnik Istel dostał się tam po przejściu trzech niebezpiecznych zawałów, a następnie w drodze powrotnej wskazywał drogę uratowanym przez siebie.

Akcja ratunkowa trwała kilkanaście godzin, gdyż dopiero w dniu 31. marca, o godz. 3 z minutami, uratowani górnicy wyprowadzeni zostali z zagrożonego miejsca.

W międzyczasie prowadzone były prace, mające na celu zabezpieczenie poziomu, na którym wybuchła kurzawka, od zalania wodą. Prace te postępowały powoli w trudnych warunkach, gdyż przez kilkanaście godzin zdołano przekopać zaledwie 6 metrów.

W akcji ratowniczej najbardziej wyróżnił się górnik Karol Istel, którego bohaterstwo i odwaga bezpośrednio przyczyniły się do uratowania bez żadnych szkód 17 górników.

Nadto przy organizowaniu pomocy odciętym od świata współtowarzyszom pracy odznaczyli się: nadsztygar Szuster, Świeży, kierownik robót górniczych Chodorowski, sekretarz rady zakładowej Edward Mika, sekretarz PPR Pelka Teofil i przewodniczący rady zakładowej Owsadek Teofil.

Wiadomość o katastrofalnej kurzawce na kopalni „Makoszowy" i bohaterska akcja ratunkowa górników wywołały wśród miejscowej ludności duże wrażenie.

Górnicy bowiem cieszą się wśród mieszkańców Zagłębia Węglowego, jak zresztą w całym społeczeństwie polskim, wielką sympatią.

Na miejsce wypadku przybyli przedstawiciele zarządu głównego Centralnego Związku Zawodowego Górników tow. tow. sekretarz poseł Czerwiński i kierownik wydziału bezpieczeństwa i higieny pracy Paweł Sabas, celem zaznajomienia się na miejscu z powodami katastrofy i postępem prac drużyn ratowniczych.

Górnicy czechosłowaccy wraz z przedstawicielami zarządu głównego Centralnego Związku Zawodowego Górników na rynku w Cieszynie. Fot. H. Makarewiczowa

„Ważne" przemówienie

Utworzenie „rządu" niemieckiego ogłosi generał brytyjski

BERLIN. — Jak donosi „Rheinische Post", w przyszłą środę dowódca brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech generał Robertson wygłosić ma przed parlamentem pomocnej Nadrenii - Westfalii „przemówienie najwyższej wagi politycznej".

Jakkolwiek władze brytyjskie nie zdradzały treści przemówienia generała Robertsona w kołach niemieckich krążą pogłoski że ogłosi on oficjalnie utworzenie rządu Niemiec zachodnich.

W dowód wdzięczności dla USA

Franco gotów zmobilizować dwa roczniki

do pomocy Amerykanom w wyborach włoskich

WASZYNGTON. (TELEPRESS) — Frankistowska Hiszpania gotowa jest powołać do służby wojskowej dwa nowe roczniki, jako „krok ostrożności" w obliczu „niepokojącej sytuacji we Włoszech".

Wiadomość tę przedostała się oficjalnie z ambasady hiszpańskiej w Waszyngtonie, po powzięciu większością dwu trzecich głosów decyzji Izby Reprezentantów, dotyczącej włączenia Hiszpanii frankistowskiej do planu Marshalla. Jednocześnie pewne koła dały wyraźnie do zrozumienia, że ze względu na „przyjazne stanowisko Stanów Zjednoczonych wobec ekonomicznych potrzeb Hiszpanii", rząd generała Franco gotów jest, jeśli to będzie wymagane, udzielić pełnego poparcia zarządzeniom amerykańskim w związku z nadchodzącymi wyborami we Włoszech.

Wniosek włączenia Hiszpanii do planu Marshalla został przyjęty przez Komitet Spraw Zagranicznych Izbę Reprezentantów z niespotykanym dotychczas pośpiechem, bo w ciągu zaledwie jednego dnia.

Decyzja powyższa zgodnie ze słowami przedstawiciela amerykańskiej Partii Pracy — Izacsona, „wstrząśnie sumieniem całego świata. Sposób jej powzięcia nasuwa przypuszczenie, że wspomniany wniosek był już właściwie zatwierdzony, zanim jeszcze znany antydemokrata Koński przedstawił go Izbie Reprezentantów do przegłosowania".

Decyzja Izby Reprezentantów, mocą której najbardziej faszystowskie państwo w Europie otrzyma ekonomiczne poparcie dla dalszego kontynuowania swej dotychczasowej linii politycznej, stanowi jeszcze jedno ogniwo w łańcuchu niedotrzymanych amerykańskich przyrzeczeń i porzuconych deklaracji. Posunięcie to jest niewątpliwie inspirowane przez waszyngtońską „partię podżegaczy wojennych".

Stany Zjednoczone wykorzystywały każdą okoliczność dla sabotowania decyzji Umowy Poczdamskiej, zarówno w sprawie Niemiec, jak i Austrii, zachowując postanowienia tego układu jedynie na papierze. Stany Zjednoczone włączyły Niemcy do planu Marshalla przed zawarciem pokoju z Zachodnimi Niemcami, oraz sabotowały decyzje alianckie zarówno w sprawie traktatu pokojowego z Japonią, jak i zniszczenia ekonomicznej podstawy tej faszystowskiej placówki na Dalekim Wschodzie.

Następnie USA odrzuciły decyzję ONZ w sprawie Palestyny. Wysunęły prowokacyjne żądania rewizji traktatu z Włochami, bez porozumienia się ze Związkiem Radzieckim, oraz sprzeciwiły się wszelkim usiłowaniom Organizacji Narodów Zjednoczonych, zmierzającym do wprowadzenia międzynarodowej kontroli energii atomowej.

Komentując tę długą serię zdrad stosunku zarówno do decyzji Wielkiej Czwórki, jak i ONZ-tu, demokratyczni obserwatorzy stwierdzają waszyngtońska „partia wojenna", która inspirowała głosowanie Izby Reprezentantów w sprawie Hiszpanii, praktycznie dała poważny atut wyborczy w ręce Henry Wallace'a.

Obserwatorzy ci dowodzą, że decyzja włączenia Hiszpanii do planu Marshalla może stanowić punkt zwrotny w kampanii wyborczej.

Amerykański naród zada z pewnością pytanie: „Dlaczego i z jakich powodów Stany Zjednoczone udzielają pomocy dyktaturze, pogardzanej przez większość narodów świata, potępianej przez Organizację Narodów Zjednoczonych?"

Obywatele USA chętniej wysłuchają odpowiedzi na to pytanie z ust Henry Wallace'a, aniżeli z ust ministra Marshalla.

Wspólne uchwały PPS i PPR

przy CZPW w Katowicach

KATOWICE. — 31 marca br. odbyło się pod przewodnictwem tow. dyr. dr. Grątkowskiego wspólne zebranie kół PPR i PPS przy Centralnym Zarządzie Przemysłu Węglowego w Katowicach.

Na zebraniu, na które przybyła znaczna ilość towarzyszy [illegible] partyj, tow. nacz. dyr. [illegible] mensdorfer podkreślił m. [illegible] połączenie obu partyj [illegible] jedność wynika z dojrzałości politycznej i potrzeb życiowych, [illegible] t — jak niektórzy interpretują podyktowane koniecznością sytuacji w której znalazła się PPS. [illegible] radością powitał dążenie do jedności organicznej oraz zaznaczył, [illegible] koła na naszym terenie dołożą wszelkich starań, aby prace przygotowawcze, nie przesądzając terminu, jak najszybciej zakończono przyczyniając się tym samym do jak najprędszego zjednoczenia PPR [illegible] w jedną partię klasy robotniczej.

Referaty wygłosili towarzysze: dyr. Popiel i dyr. Czyhak, omawiając mającą nastąpić jedność [illegible] partyj na tle politycznej sytuacji międzynarodowej (tow. Popiel) [illegible] tle polityczno-gospodarczej sytuacji i odbudowy Państwa Polskiego (tow. Czyhak).

W ożywionej dyskusji zabrał głos [illegible] in. tow Kuchciński — I sekretarz Miejskiego Komitetu PPS [illegible] Katowicach. W dłuższym przemówieniu, na tle szkicu historii socjalizmu, wskazał na etapy rozwoju myśli socjalistycznej PPS, przy [illegible] stwierdził, że organiczna jedność klasy robotniczej nie jest już koncepcją, ale ideą, nie jest koniecznością, ale zrozumieniem postulatów życia politycznego i gospodarczego w skali państwowej i ogólnoświatowej w dążeniu do realizacji socjalizmu.

Zebrani na zakończenie uchwalili jednomyślnie następującą rezolucję:

1) Zebrani solidaryzują się z krajami demokracji ludowej, w których jedność organiczna partyj robotniczych została dokonana.

2) Zebrani wyrażają swe zadowolenie z powodu wystąpienia PPS i innych lewicowych partyj z Międzynarodowego Komitetu Partyj Socjalistycznych.

3) Zebrani uważają wspólne działanie sił lewicowego socjalizmu oraz fakt utworzenia Biura 9 Partyj Marksistowskich za wielki krok naprzód do konsolidacji sił postępowych w walce z imperializmem o pokój i demokrację.

4) Zebrani, nawiązując do tradycji ruchów wolnościowych, prowadzonych przez klasę robotniczą, deklarują swój aktywny udział w kierunku organicznego zjednoczenia obydwu partyj robotniczych PPR i PPS, które wzmocni siłę klasy robotniczej i prowadzi nas do dalszych zwycięstw o silną, niepodległą Polskę Ludową.

5) Zebrani zobowiązują się w szeregach własnych przeprowadzić jak najdalej idącą selekcję z wykluczeniem elementów prawicowych, wrogich klasie robotniczej.

NIECH ŻYJE JEDNOLITY FRONT, WIODĄCY DO ZJEDNOCZENIA PPR I PPS W JEDNĄ PARTIĘ KLASY ROBOTNICZEJ!!!

Depesza z Cieszyna do Prezydenta R. P.

WARSZAWA. — Prezydent R. P. Bolesław Bierut otrzymał depeszę treści następującej:

„Czescy i polscy profesorowie wraz ze swymi uczniami czeskimi i polskimi, którzy spotkali się w Cieszynie Polskim i Czeskim, aby zamanifestować uczucia wzajemnego braterstwa, przesyłają Panu, Panie Prezydencie z tej radosnej okazji wyrazy głębokiego hołdu."

Depeszę podpisali: zespół nauczycielski i dyrekcja Państwowego Gimnazjum Realnego w Czeskim Cieszynie oraz zespół nauczycielski i dyrekcja Państwowego Liceum i Gimnazjum w Polskim Cieszynie.

Nowy konsul W. Brytanii w Katowicach

WARSZAWA. — **Ministerstwo Spraw Zagranicznych udzieliło tymczasowego uznania p. Frederick Charles Everson — konsulowi Wielkiej Brytanii w Katowicach.**

100 dzieci ze Śląska zaproszono na wczasy

RZESZÓW. — Oddział Związku Zachodniego w Przemyślu organizuje akcję wczasów dla 100 dzieci robotników ze Śląska. Dzieci te spędzą wakacje w pięknym majątku pod**obszarniczym w Ostrowcu pod Przemyślem.**

Dostawa mostu dla Warszawy

WARSZAWA. — Dnia 30 bm. **przybyło do Warszawy ze Śląska 5 wagonów konstrukcji żelaznej mostu linii średnicowej.** Odbiór drugiego przęsła nastąpi 3 kwietnia br.

W związku z rozpoczęciem sezonu budowlanego przystąpiono do wbijania pali mostu średnicowego. Roboty te prowadzone będą trzema zmianami bez przerw nocnych.

F-ma „Mostostal" zmontowała już 6 dźwigów, z których największy posiada siłę nośną 20 ton. Dalsze 4 dźwigi sprowadzone zostaną ze Śląska w bież. miesiącu.

Polski Dom Robotniczy w Trzyńcu

CZESKI CIESZYN. — Powiatowa rada narodowa w Czeskim Cieszynie postanowiła jednogłośnie przekazać „Dom Robotniczy" w wielkim ośrodku hutniczym Trzyńcu — pod zarząd polski. Zarządcą mianowano Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej.

Wizyta marsz. Montgomery w Niemczech

BERLIN (PAP) — Ze źródeł brytyjskich donoszą, że w dniu 3 kwietnia przybędzie do Niemiec jako gość generała Robertsona szef brytyjskiego sztabu imperialnego marszałek Montgomery.

Tego jeszcze nie było
„Ciężka woda" na czarnym rynku

BERLIN (PAP) — Z Monachium donoszą, że rząd norweski zażądał oficjalnie od amerykańskiej administracji wojskowej w Niemczech restytucji 8 flaszek z „ciężką wodą" — jednym ze składników używanych do produkcji energii atomowej. Flaszki te znalazły się w Niemczech na czarnym rynku. Pochodzą one z zapasów, wyprodukowanych przez uczonych niemieckich w Norwegii podczas wojny. Niemka nazwiskiem Bartels, która próbowała sprzedać „ciężką wodę" po 30 tys. marek za butelkę, została osadzona w więzieniu na [illegible] rok. Podczas procesu, który odbył się w Monachium, Bartels oświadczyła, że otrzymała „ciężką wodę" od swego brata, który służył jako chemik w armii hitlerowskiej.

Gest dobrej woli ze strony ZSRR

Dalsze zmniejszenie sumy odszkodowań od Austrii

LONDYN (PAP) — Po kilkudniowej przerwie świątecznej zastępcy ministrów spraw zagranicznych wznowili dyskusję nad traktatem pokojowym z Austrią.

Na posiedzeniu środowym delegacja radziecka, pragnąc jak najszybszego załatwienia kwestii austriackiej, poczyniła nowe ustępstwa w sprawie odszkodowań w gotówce, należnych Związkowi Radzieckiemu od Austrii. **Delegat radziecki oświadczył mianowicie, że Związek Radziecki gotów jest obecnie [illegible] dukować o dalszych 25 milionów dolarów należną mu sumę i przyjąć sumę 150 milionów dolarów, płatną w ciągu 6 lat.**

Jest to poważne ustępstwo na rzecz Austrii, która, w myśl pierwotnych propozycji radzieckich [illegible] ła zapłacić 200 milionów dolarów (później Związek Radziecki zredukował te roszczenia do 175 milionów) w ciągu 8 lat.

Pozostałe 3 delegacje państw zachodnich wyraziły swe uznanie dla pojednawczego gestu radzieckiego, [illegible] ze swej strony nie uczyniły żadnego kroku, który by zdążał do kompromisu. Przeciwnie, w dalszym ciągu dyskusji stanęły one na stanowisku, że mimo ustępstwa radzieckiego w sprawie odszkodowań gotówkowych, wciąż jeszcze muszą być stosowane wobec Austrii te same kryteria, które były brane pod uwagę na początku konferencji. Delegacje zachodnie domagają się mianowicie uprzedniego osiągnięcia porozumienia co do całokształtu problemu własności poniemieckiej.

Nowa propozycja radziecka zaskoczyła delegatów państw zachodnich. Rzecznik Foreign Office przyznał, że jest to „pewne ustępstwo" ze strony Związku Radzieckiego, lecz oświadczył, że propozycja radziecka operuje w dalszym ciągu sumami ogólnymi, nie odnosi się bowiem do poszczególnych obiektów własności poniemieckiej. Rząd brytyjski [illegible] ża, że gdyby ustępstwa te odnosiły się do poszczególnych obiektów, [illegible] głyby być łatwiej przyjęte.

Rekordowy załadunek węgla

Przeszło milion ton przeszło przez porty polskie w marcu br.

GDAŃSK. — W dniu 31 bm. [illegible] kończyliśmy o godz. 4 rano ogółem [illegible] naszych portach przeładunek [illegible] miliona ton węgla i koksu w ciągu marca, w tym w Gdańsku i Gdyni 808.000 ton. Kwota ta w ciągu dnia podwyższyła się jes[illegible] tak, że poziom przedwojenny [illegible] ładunku wynoszący około 900.[illegible] ton miesięcznie, został [illegible] znacznie przekroczony.

Einstein popiera Wallace'a

WASZYNGTON (PAP) — Słynny uczony Albert Einstein oświadczył, że popiera kandydaturę Wallace'a na prezydenta USA. Einstein porównał Wallace'a do Roosevelta i Wilkie'go, określając go, jako człowieka, który może ocalić Amerykę.

Brat Benesza wraca do kraju

PRAGA (PAP). Dzienniki praskie donoszą, że brat prezydenta Benesza, Jan Benesz, przebywający od dłuższego czasu w Stanach Zjednoczonych, postanowił w najbliższym czasie wrócić do Czechosłowacji. (w)

Niemcy sprzedają ekwipunek wojskowy

HAMBURG (ZAP) — Po sześciu miesiącach władze brytyjskie odwołały zakaz sprzedaży ekwipunku b. armii niemieckiej. Ogólna wartość zmagazynowanych artykułów wynosi ok 2 mil. funtów szterl. Są to przeważnie medykamenty, odzież, przedmioty skórzane, urządzenia sanitarne, płótno namiotowe, okulary ochronne, wreszcie drobne przedmioty metalowe. Artykuły te są do nabycia tylko za dewizy.

Łożyska kulkowe ze Szwecji

GDYNIA. — Do portu gdyńskiego wszedł m. in. ze Szwecji polski transportowiec „Nysa" z ładunkiem kranów, obrabiarek, maszyn górniczych, wyposażenia spawalniczego, łożysk rolowych i kulkowych materiałów elektrycznych, płyt metalowych oraz skór solonych i farb.

Zatrzymanie statku radzieckiego w USA

MOSKWA (PAP) — Jak podaje agencja Tass, władze amerykańskie dnia 18 marca nałożyły areszt na statek radziecki „Rossija", który przybył do Nowego Jorku. Władze amerykańskie motywowały ten krok powództwem cywilnym 3 pasażerów, którzy rzekomo doznali kontuzji podczas silnego kołysania się statku na morzu. Ambasada radziecka w USA skierowała do Departamentu Stanu protest, podkreślając niedopuszczalność zatrzymywania statku cudzoziemskiego, który na podstawie prawa międzynarodowego korzysta z nietykalności sądowej.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Żandarmi pana generała

action

HEBDOMADAIRE DE L'INDÉPENDANCE FRANÇAISE

przynosi rewelacje o współpracy policji francuskiej z tzw. „żandarmerią polską" gen. Andersa! A oto fakty:

„Ministerstwo spraw wewnętrznych posunęło się bardzo daleko. W Vincennes przy ul. Rue de Paris pod numerem 80 rezyduje „polska żandarmeria". Inspektorzy „nadzoru nad składami materiału wojennego", a więc organu władzy francuskiej, którego zadaniem jest wyszukiwanie zapasów broni przeprowadzili niedawno rewizję w pewnym prywatnym przedsiębiorstwie. Nie znaleźli niczego, rzecz charakterystyczna jednak, że towarzyszyli im „żandarmi polscy". Gdy jeden z polskich obywateli w związku z tym incydentem zażądał informacji o tych „żandarmach", o których nigdy dotychczas nie słyszał — usłyszał w odpowiedzi: „We Francji istnieje polska żandarmeria, która jednak nie ma nic wspólnego z polską ambasadą. Wprost przeciwnie! Ta żandarmeria współpracuje ściśle z policją francuską „dla pewnych misji" i ta współpraca przynosi „najlepsze rezultaty".

Czy należy to rozumieć w tym sensie, że rząd francuski oficjalnie zdecydował się na posługiwanie się ludźmi Andersa, którzy rozporządzają na naszym terytorium ośrodkiem „demobilizacyjnym" w Lille, batalionem wyłączonym w Lannoy i ośrodkiem wypoczynkowym dla oficerów w Nicei dla znajdowania, w potrzebie i stwarzania pretekstów do szykan i deportacji?

Wolno wobec tego postawić pytanie: Czy żyjemy jeszcze w Republice? A jeżeli tak, to jak nasze ministerstwo spraw zagranicznych i prezydium rady ministrów mogą tolerować fikcje, wymierzane otwarcie krajom, których przedstawiciele [illegible] dytowani".

Mamy czego bronić

Niesławna historia powtarza się po raz drugi

Niedawno, bo 28 marca upłynęło 80 lat od dnia urodzin świetnego pisarza rosyjskiego Maksyma Gorkiego, niestrudzonego bojownika o pokój i prawdziwą demokrację na całym świecie.

Nawiązując do 80 rocznicy urodzin wielkiego pisarza radzieckiego pragniemy nakreślić obrazu jego wspaniałej twórczości, chcemy zwrócić uwagę na inny charakterystyczny szczegół, związany z samym Gorkim, a przede wszystkim z aktualną sytuacją na froncie międzynarodowym.

Przypominamy sobie artykuł Gorkiego, napisany w [illegible] r. — w dwudziestą [illegible] rocznicę początku pierwszej imperialistycznej wojny światowej. Wówczas to na świecie panował względny pokój, ale już były przecie narody pomruki świadczące o tym, że pod pokrywą spokoju wre walka, która kiedyś wybuchnie z wielką siłą, aby świat pokryć dymami pożarów, zgliszczami i ruinami.

Wtedy to właśnie na pięć lat przed straszliwą ostatnią wojną Gorki pisał m. in. w swym artykule zatytułowanym „Krótki zarys niesławnej historii".

„Zwykły proceder życiowy — „pokojowy" rabunek robotników i chłopów nie zadowala kramarzy Europy, tym bardziej, że lud pracujący zaczyna coraz wyraźniej stawiać opór grabieży".

I dalej wielki pisarz radziecki stwierdza:

„I oto co wątpliwe, czy jeszcze ludzie — przygotowują nową wojnę. Wyprodukowano bardzo dużo dział, karabinów, czołgów i temu podobnych — pora znów zabijać ludzi, w przeciwnym razie — po cóż pracowano? Wywieźli iluż dział [illegible] aby użyć ich jako rur wodociągowych. Nie wolno przecież wywoływać kryzysu również w przemyśle zbrojeniowym. I wetknąwszy broń w ręce milionów ludzi ogłupionym pogonią za nędznym, lecz coraz trudniej uchwytnym kawałkiem chleba, władcy Europy zmuszają tych ludzi do wzajemnego wytępiania się."

Mimo, że artykuł ten napisany został przed 15 laty, gdy patrzymy na wypadki rozgrywające się na świecie na naszych oczach stwierdzić musimy, że nic nie stracił on ze swej aktualności. Niesławna historia, której skutki przeżyliśmy w latach 1939 — 1945 zaczyna się powtarzać.

Imperialistom amerykańskim nie podoba się końcowy rezultat i efekt ostatniej wojny, gdy po porażce Niemiec wokół potężnego Związku Radzieckiego powstał twardy łańcuch państw demokratycznych, widzących swą siłę we władzy ludu i trwałych sojuszach.

Powoli więc krok za krokiem międzynarodowi bankierzy i ich kapitalistyczni słudzy starają się wykruszać twardniejący z każdym dniem front oporu demokracji ludowych.

Naturalnie dążąc do tego celu pokrywają swe zamiary, tak jak zwykle frazesami o konieczności spieszenia z pomocą materialnym państwom zniszczonym przez wojnę (plan Marshalla) oraz tak jak to było przed 15 laty, gdy Gorki pisał swój artykuł krzyczeli „o konieczności obrony kultury narodowej przed zalewem barbarzyństwa".

Ten ostatni argument obok histerii wojennej zawarty był w niedawnej mowie amerykańskiego prezydenta Trumana. Jest on najlepszym wyrazem stanu, jaki powstał w USA, gdzie koła rządzące przestraszone poważnymi trudnościami wewnętrznymi, a także wzrostem sił demokracji na całym świecie, tracą równowagę i usiłują znaleźć wyjście za pomocą sztucznego zaostrzenia stosunków międzynarodowych.

Gdy czytamy artykuł Gorkiego i rozważamy powtarzającą się historię, stwierdzić musimy, że usiłowania imperialistów natrafiają obecnie na większe opory i przeszkody niż to miało miejsce w okresie przygotowań ich do ostatniej zawieruchy wojennej.

Dziś bowiem na świecie zorganizowała się i z każdym dniem potężnieje siła, której rozbicie nie byłoby zadaniem łatwym. Wokół Związku Radzieckiego utworzył się front państw ludowych poprzez Polskę, Czechosłowację, Jugosławię, Rumunię, Bułgarię i Węgry, dając władzę klasie robotniczej, dążącej coraz bardziej do zjednoczenia organizacyjnego.

Klasa robotnicza Polski oraz innych narodów demokratycznych na przestrzeni kilku zaledwie lat dzielących nas od końca zwycięskiej wojny zrozumiała wyraźnie dobrodziejstwo nowego ustroju i widzi jasno czego ma bronić.

Bo istotnie mamy czego bronić, gdy staliśmy się posiadaczami unarodowionego przemysłu, gdy z każdym dniem coraz bardziej uwypukla się fakt, że od wyników naszej pracy zależy dalsza poprawa własnego bytu.

Dlatego też z całym spokojem, nie zaprzestając pracy przy odbudowie państwa demokratyczne obserwują etapy powtarzającej się niesławnej historii, przeciwstawiając usiłowaniom imperialistów silną wolę obrony dotychczasowych zdobyczy.

Tej silnej woli nie złamią zabiegi twórców planu Marshalla ani histeryczne akcenty wojenne przemówień Trumana.

T. L.

MIMOCHODEM

Kto pragnie pokoju — musi budować pokój

Si vis pacem, para bellum — jeśli chcesz mieć pokój, to przygotowuj wojnę, taką zasadę wyznawali starożytni Rzymianie, przeprowadzając podbój coraz nowych krajów. Ta sama zasada odżyła wyraźnie w dziewiętnastym wieku, a w skutkach jej realizacja walnie przyczyniła się do wybuchu pierwszej wojny światowej.

Pamiętamy jeszcze dobrze okres hitlerowski. Fuehrer ciągle deklamował o pokoju, z wszystkimi chciał żyć w zgodzie, jeśli sięgał po jakąś zdobycz terytorialną — to tylko w imię złączenia we wspólną całość ziem niemieckich i zebrania w jedną gromadę rodzinną całego narodu niemieckiego.

Tak deklamował Hitler, ciągle mówiąc o pokoju. A równocześnie przygotowywał wojnę. Ta „pokojowa" gadanina wodza Trzeciej Rzeszy doprowadziła wreszcie do tego, że hordy hitlerowskie rozlały się po całej Europie, zagarniając ziemie od Atlantyku po Wołgę oraz Kaukaz i [illegible] kilkuletnich wysiłków [illegible], trzeba było całej hekatomby ofiar narodów [illegible] hitlerowską bestię.

[illegible] twierdzenia, że jeśli pragnie się pokoju, to należy przygotowywać się do wojny. Takie przygotowania mogą być tylko wstępem do jeszcze bardziej tragicznych konfliktów między narodami i najprostszą drogą doprowadzają do nowych mordów i nowych zniszczeń wojennych.

Dlatego też narody miłujące pokój wyznają inną zasadę. Twierdzą one, że jeśli pragnie się pokoju, to przygotowywać należy właśnie pokój. A więc zbliżać do siebie narody, rozbudowywać wymianę gospodarczą i kulturalną, pielęgnować [illegible] wojennych, budżety państwowe przeznaczać nie na podnoszenie potęgi militarnej, lecz dobrobytu olbrzymich mas ludności. Tą drogą buduje się prawdziwy pokój. Nagromadzony materiał wojenny, pełne [illegible] zbrojeniowe i olbrzymie [illegible] wojska — to nie są elementy które składają się na przygotowanie i budowanie pokoju.

Stany Zjednoczone w ustach prezydenta Trumana i wszystkich jego doradców też są krajem pokojowym. Słowo pokój jest przez nich odmieniane na wszystkie możliwe sposoby. Ale w Stanach Zjednoczonych podżegacze wojenni zajmują najpoważniejsze stanowiska: cieszą się największymi wpływami. Ale Stany Zjednoczone ciągle mówiąc o pokoju, stosują się jednak do starorzymskiej zasady i przygotowują wojnę.

Na niektórych terenach mają już nawet praktyczne wyniki. W Azji i w Europie na skutek ich właśnie agitacji i pomocy leje się krew. Chiny i Grecja są teatrem wojny, który bez „pokojowej" pomocy amerykańskiej przestałby działać.

Obecnie amerykański minister obrony narodowej robi dalsze „pokojowe" przygotowania, a prezydent Truman zabiega, aby Kongres jak najszybciej je akceptował. Minister Forestall domaga się nowych 3 miliardów kredytu wojskowego dla „zabezpieczenia" pokoju. Na zbrojenia mają iść nowe olbrzymie sumy z podatkowego obciążenia obywateli. Hitleryzm też tłumaczył swoim Niemcom, że niepotrzebne jest masło, natomiast niezbędne są armaty.

Niedawno uchwalony budżet Stanów Zjednoczonych przewidywał tylko na wydatki ściśle militarne olbrzymią sumę jedenastu miliardów dolarów, a obecnie minister Forrestall domaga się dalszych kredytów w kwocie dodatkowych trzech miliardów. Niezależnie od tego przed kilkoma dniami Kongres uchwalił pokaźne 400 milionów „pomocy" dla Grecji. Niewątpliwie usłyszymy [illegible] dowiemy się o nowych milionowych [illegible] dla Chin.

[illegible] to w imię budowania pokoju i utrwalania demokracji i szczęścia narodów. Obłuda podżegaczy wojennych święci swoje największe triumfy.

W tym samym czasie Rosja Radziecka przeprowadza demobilizację swej armii, a ostatnie depesze przedświąteczne z Moskwy przyniosły nam wiadomość o poważnym ograniczeniu przysposobienia wojskowego dla młodzieży wyższych uczelni radzieckich.

Która z obydwu metod przygotowania pokoju jest najwłaściwszą? My nie mamy wątpliwości i mamy nadzieję, że niedługo nadejdzie moment, że zrozumieją to i masy amerykańskie, odwracając się od swoich podżegaczy wojennych.

Metody przyjęte przez Stany Zjednoczone w żadnym wypadku nie prowadzą do utrwalenia pokoju w świecie. Zasada przygotowania wojny była zawsze sprzeczną z budowaniem prawdziwego, rzetelnego pokoju. A narody pragną właśnie pokoju i tylko pokoju. Naród amerykański również.

Z naszego stanowiska

USA przeciw ONZ

(t) Od dłuższego już czasu stało się jasne, że Stany Zjednoczone prowadzą politykę międzynarodową, która ideowo stoi w rażącej sprzeczności z zasadami, na których została oparta Organizacja Narodów Zjednoczonych, a praktycznie zmierza do utracenia wszelkiej powagi i znaczenia tej organizacji międzynarodowej, która została powołana dla utrwalenia pokoju na świecie i uregulowania dobrego współżycia między poszczególnymi państwami.

Przede wszystkim należy przypomnieć, że Stany Zjednoczone stały się ośrodkiem, z którego wychodzi cały szereg poczynań, do których jest powołana Organizacja Narodów Zjednoczonych, na co zresztą zwracają uwagę wybitni politycy amerykańscy na czele z kandydatem na prezydenta Henry Wallace'm. Można przytoczyć szereg faktów, w świetle których polityka Stanów Zjednoczonych występuje jako systematyczne działanie z pominięciem ONZ i z wybitną dla tej Organizacji szkodą.

Taki charakter ma pomoc Stanów Zjednoczonych dla Turcji i Grecji, całkowicie przeznaczona na podtrzymanie elementów reakcyjnych w tych krajach z wyraźną szkodą dla sprawy pokoju. Gdyby pomoc została zorganizowana poprzez Organizację Narodów Zjednoczonych i pod kontrolą jej organów, to niewątpliwie musiałaby ona mieć zupełnie inny charakter. Wówczas świat mógłby mieć gwarancję, że przeznaczona jest naprawdę na uzdrowienie stosunków gospodarczych bez obawy zagrożenia pokoju. Obecna jej forma przyczynia się do wyłącznego uzależnienia zainteresowanych państw bezpośrednio od Stanów Zjednoczonych, a rządy w tych państwach zamienia w posłusznych wykonawców imperialistycznej polityki republiki północno-amerykańskiej.

Analogicznie przedstawia się sprawa tzw. planu Marshall'a, który został szumnie nazwany programem odbudowy gospodarczej Europy, a jest właściwie realizacją programu podboju państw zachodnio - europejskich przy pomocy pożyczek dolarowych. Dzięki niemu Amerykanie przeprowadzają podział Europy na bloki [illegible] wysuwanych przez podżegaczy wojennych.

Tworzona unia państw zachodnich ma na celu nadanie projektowanemu podziałowi form organizacyjnych z wyraźnym celem podporządkowania ich potencjału wojennego oraz sił zbrojnych pod bezpośrednim kierownictwem Stanów Zjednoczonych.

Wymownie o tym świadczy przeprowadzenie ujednolicenia uzbrojenia według wzoru i produkcji amerykańskiej. Wypowiedź [illegible] amerykańskiego ministra obrony narodowej Forrestala nie pozostawia żadnej wątpliwości co do tego, że Stany Zjednoczone pragną nie tylko mieć w tych państwach zorganizowane bazy wojskowe, ale całkowitą [illegible] nimi kontrolę militarną.

Akcja prowadzona w tym kierunku nie tylko że pomija całkowicie Organizację Narodów Zjednoczonych, ale zmierza do stworzenia konkurencyjnej organizacji, w której decydowałyby całkowicie Stany Zjednoczone już bez niczyjej kontroli. Prowadząc tę akcję Stany Zjednoczone wciągają do organizowanych przez siebie porozumień międzynarodowych narody i państwa, które w ONZ nie są reprezentowane, a niektóre z nich w ogóle nie mogą być członkami organizacji utworzonej na podstawie Karty Atlantyckiej.

Planem Marshalla są objęte [illegible] poza ONZ Włochy i są już podejmowane próby, aby je włączyć również w skład unii zachodnio - europejskiej. Podobnie sprawa przedstawia się z Niemcami, które do czasu zawarcia traktatu pokojowego nie mogą ze względów formalnych być pełnoprawnym partnerem w stosunkach międzynarodowych. Hiszpania gen. Franco nie została przyjęta w skład ONZ ze względów na swój faszystowski = totalitarny ustrój, co jednak Amerykanom absolutnie nie przeszkadza w próbach przyjęcia jej do tworzonego przez nich bloku państw zachodnio - europejskich.

Natomiast na terenie samej Organizacji Narodów Zjednoczonych Stany Zjednoczone robią wszystko, aby zahamować tempo podejmowanych przez nią prac i wyniki ich sprowadzić do zera. Propagowane przez Rosję Radziecką porozumienie w sprawie kontroli nad energią atomową wobec sprzeciwów Stanów Zjednoczonych nie znalazło dotychczas żadnego praktycznego rozwiązania. Tak samo przedstawia się sprawa utworzenia międzynarodowych sił zbrojnych. Długotrwałe debaty nie dały żadnych praktycznych wyników z niewątpliwą szkodą dla interesów ONZ i pokoju światowego.

Stany Zjednoczone otwarcie występują przeciwko zapadłym decyzjom ONZ, w których zresztą same brały bezpośredni udział. Tak było ze sprawą podziału Palestyny, za którym głosowała delegacja amerykańska w ONZ, a obecnie wycofują się Stany Zjednoczone z przyjętych już w tej kwestii zobowiązań.

[illegible] bardzo silny, bezpośrednio wymierzony w autorytet Organizacji Narodów Zjednoczonych. Gdy bowiem zechcą jej uchwały i po ustanowieniu jeśli są one później zmieniane drogą pozakulisowych posunięć, na które organa ONZ nie mogą już mieć żadnego wpływu, jakie zaufanie mogą mieć narody do ONZ jeśli jedno oświadczenie prezydenta Trumana lub min. Marshalla przekreśla wyniki długotrwałych narad w jej łonie, obala przyjęte już uroczyste zobowiązania instytucji, takich jak Rada Bezpieczeństwa i Zgromadzenie Generalne, których uchwały zapadłe przewidzianym trybem powinny mieć moc ostateczną i w wykonaniu nie natrafiać na żadne przeszkody.

Natomiast Stany Zjednoczone chętnie korzystają z terenu ONZ jeśli to jest przydatne dla prowadzonej przez nie akcji przeciwko Rosji Radzieckiej lub państwom demokracji ludowej. Rozpatrywanie przez Radę Bezpieczeństwa skargi b. reakcyjnego przedstawiciela Czechosłowacji w ONZ, który przez nowy rząd premiera Gottwalda został odwołany ze swego stanowiska, jest próbą mieszania się w wewnętrzne stosunki poszczególnych państw, członków ONZ. Rząd premiera Gottwalda jest nie tylko oparty na bezpośrednim zaufaniu mas ludowych Czechosłowacji, ale ponadto stoi za nim zdecydowana większość parlamentarna. Jest więc rządem konstytucyjnym i parlamentarnym. Reakcja międzynarodowa podnosi jednak przeciwko niemu swe zastrzeżenia, gdyż rozwiązanie sytuacji w Czechosłowacji nie nastąpiło według jej życzeń i pragnień. Czechosłowacja nie chciała stanąć w szeregu posłusznych wykonawców woli imperialistów amerykańskich.

Dlatego też właśnie na Radzie Bezpieczeństwa debatowana jest sprawa Czechosłowacji. W tym wypadku ONZ jest potrzebna i bardzo skwapliwie wykorzystana. Oczywiście nie ma to nic wspólnego z troską o pokój i utrwalenie demokracji, podobnie zresztą jak we wszystkich innych przytoczonych przez nas przykładach.

Stany Zjednoczone systematycznie podważając autorytet ONZ, chciałyby w niej widzieć tylko posłuszne narzędzie swej polityki i nic więcej. Natomiast o właściwych zadaniach ONZ pragną całkowicie zapomnieć.

Półtora miliona par obuwia na rynek

WARSZAWA. — Dzięki stałemu zwiększaniu produkcji krajowej [illegible] importowi obuwia czeskiego oraz dostawom z demobilu, w ciągu drugiego kwartału b. r. rynek krajowy otrzyma ponad półtora miliona par obuwia różnych rodzajów. Z tej ilości 666 tys. par przypada na lekkie obuwie skórzane, 450 tys. par na obuwie z demobilu i 181 tys. par na trzewiki przemysłowe. Ponadto rzucone będą na rynek duże ilości t. zw. drewniaków i obuwia tekstylnego.

Jak zorganizowano „akcję pod Hohenlinden"

Rewelacyjne zeznania uczestnika hitlerowskiej prowokacji

WARSZAWA. — Wkrótce ma być przekazany do dyspozycji prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie SS-Hauptschar - fuhrer Józef Grzimek, zbrodniarz wojenny o dość wyjątkowej przeszłości. Grzimek był we wrześniu 1939 roku uczestnikiem tzw. akcji pod Hohenlinden (koło Bytomia), polegającej na zorganizowaniu przez hitlerowców fikcyjnego napadu na budynek niemieckiej straży celnej. Była to jedna z wielu hitlerowskich prowokacji, które miały usprawiedliwić późniejszą agresję na Polskę.

Grzimek znalazł się po wojnie w obozie w Dachau, skąd przewieziono go do więzienia w Rzeszowie. Przesłuchany przez członka polskiej Misji Wojskowej w Niemczech, przedstawił rewelacyjne szczegóły akcji pod Hohenlinden.

SPECJALNA SZKOŁA SS

W połowie sierpnia 1939 r. Józef Grzimek wraz z grupą kilkuset innych Ślązaków, władających językiem polskim, umieszczony został w specjalnej szkole SS pod Berlinem. Uczestnikom kursu zapowiedziano, że przejdą przeszkolenie policyjne, a następnie zostaną skierowani do policji granicznej na wschodnich rubieżach III Rzeszy. Od wszystkich odebrano pisemne zobowiązanie bezwzględnego przestrzegania tajemnicy służbowej.

Po pewnym czasie wszyscy otrzymali polskie uniformy wojskowe oraz karabiny polskie. W ostatnich dniach sierpnia w największej tajemnicy, w zamkniętych samochodach ciężarowych wszystkich elewów szkoły SS przewieziono na Górny Śląsk w okolice Gliwic. Dowódca szkoły oraz komendant całej grupy SS-Brigadefuehrer zostali zakwaterowani w zamku książąt Hohenlohe. W kilka dni po tym przewieziono całą formację pod samą granicę polską i rozmieszczono w lesie, gdzie wkrótce odbyła się odprawa dowódców grupy z udziałem wiceministra Weisaeckera. Część członków bandy hitlerowskiej wyposażono w noże i kastety i wyprawiono poza granicę, celem dokonywania napadów terrorystycznych na Niemców śląskich — obywateli polskich.

ROZKAZ DZIAŁANIA

W dniu 30 sierpnia dowódca grupy, Trummler, wydał rozkaz podjęcia akcji. Banda posuwać się miała od granicy polskiej w kierunku na budynek niemieckiej straży celnej, wznosząc okrzyki „Niech żyje Polska. Precz z Niemcami". Od chwili wydania rozkazu nie wolno było uczestnikom napadu posługiwać się innym językiem, jak tylko polskim. Budynek straży niemieckiej miał być najpierw ostrzelany, a później zburzony, strzelać jednak wolno było tylko w powietrze. Poinformowano także uczestników prowokatorskiej bandy, że na strażnicy obecny będzie jeden cywil, któremu nie wolno zrobić nic złego.

Zgodnie z rozkazem, banda w ciemnościach nocnych zdemolowała i doszczętnie zburzyła budynek strażnicy. Grzimek zauważył, że w okolicy budynku leżą liczne trupy, odziane w mundury polskie. Sądził on, że są to towarzysze, którzy padli na skutek bezładnej strzelaniny prowokatorów. Inne przypuszczenie nie przychodziło [illegible] do głowy, ponieważ odległa od 200 do 300 metrów granica polska była zupełnie spokojna i z nadgranicznej wioski polskiej dochodziły odgłosy śpiewów i wesołych pokrzykiwań młodzieży. Jednakże później Grzimek stwierdził, iż banda nie poniosła żadnych strat, a porozrzucane w lesie zwłoki w mundurach polskich przywiezione zostały ciężarowym samochodem, konwojowanym przez Gestapo. Po zakończeniu akcji członkom bandy nakazano naciągnąć na mundury polskie szare drelichy i pod grozą śmierci zakazano rozmawiać o akcji nawet między członkami grupy.

Grzimek zeznał w dalszym ciągu, [illegible]e w drodze powrotnej napotkali regularne oddziały Wehrmachtu, maszerujące na wschód, a przez radio dowiedział się, iż „incydent graniczny" pod Hohenlinden nie był wypadkiem odosobnionym, lecz ogniwem [illegible] całym łańcuchu prowokacji hitlerowskich, z których największego rozgłosu nabrał rzekomy napad polski na stację radiową w Gliwicach.

POD SPECJALNĄ OPIEKĄ

Po rozformowaniu bandy każdy jej członek otrzymał pismo, stwierdzające, iż uczestnik akcji pod Hohenlinden „był w czasie od... do... postawiony do dyspozycji Reichsfuehrera SS i pełnił służbę przy wzmocnieniu policji".

[illegible]f Grzimek w listopadzie 1939 r. został ponownie zmobilizowany i słu[illegible] SS we Wrocławiu, a następ[illegible] Krakowie i Lublinie, po czym przydzielony został do kompanii sztabowej SS und Polizeifuehrera [illegible] Krakowie, w której pozostawał do kwietnia 1944 r.

Grzimek opowiada, że kilkakrotnie meldował się z prośbą o wysłanie [illegible] front, jednakże zawsze otrzymywał odpowiedź, że jako wtajemniczony w szczegóły akcji pod Hohenlinden nie może być użyty do służby frontowej. Grzimek zeznał ponadto, iż w czasie inspekcji, jaką przeprowadził Himmler w Krakowie w jego kompanii, został przez niego zapytany o akcję pod Hohenlinden. Grzimek twierdzi, że nie chciał o [illegible] rozmawiać nawet z Himmlerem [illegible] o otrzymał pochwałę od Reichsfuehrera SS. Twierdzi on również, że przez cały czas wojny był jakoby nadzorowany przez Gestapo. W więzieniu norymberskim zaś dowód[illegible] grupy prowokacyjnej, która przeprowadziła napad na stację [illegible]diową w Gliwicach, oficer SS Naujoks, poinformował go, że po 20 lip[illegible], po zamachu na Hitlera wszyscy uczestnicy prowokacyjnych napadów na pograniczu Polski mieli być straceni. Po zwycięstwie hitlerowcy planowali wymordowanie wszystkich członków band prowokatorskich.

Józef Grzimek szczegółowymi zeznaniami o prowokacjach granicznych starał się pokryć inną stronę swojej „działalności", o której [illegible] wyjaśnieniach swoich wspomniał [illegible] ledwie w kilku słowach. Jednakże władzom śledczym przyszli z po[illegible]cą świadkowie, którzy wyjawili, [illegible] Grzimek był członkiem załóg obozów wyniszczenia Żydów. Działał [illegible] w osławionym obozie przy ul. Janowskiej we Lwowie, w Szebnie koło Jasła, w Płaszowie, Jaktorowie i innych miejscach zagłady. We wszystkich tych obozach Grzimek odznaczył się wyjątkowym okrucieństwem.

Za całokształt swojej wiernej służby dla zbrodniczego reżimu hitlerowskiego odpowie on przed Sądem Okręgowym w Warszawie.

„Nowiny Literackie"- jubilatem

Rok pracy w służbie idei ludowej

Świątecznym numerem zamykają „Nowiny Literackie" pierwszy rok swego istnienia. Jubileusz ten daje okazję do podsumowania wyników pracy zespołu, który, z Jarosławem Iwaszkiewiczem na czele, osiągnął w stosunkowo krótkim okresie niezaprzeczalne rezultaty.

Pojawienie się „Nowin" zostało z początku przywitane pewnym powątpiewaniem o celowości powiększenia dosyć pokaźnej — jak twierdzono — ilości istniejących czasopism. Rzeczywistość wykazała niesłuszność tych zastrzeżeń. W porównaniu z zagranicą, a w szczególności ze Związkiem Radzieckim, Czechosłowacją, Francją, a nawet Niemcami, nie możemy niestety uskarżać się na nadmiar poważnych i wartościowych periodyków, zwłaszcza literackich.

Pierwsze numery „Nowin Literackich" nie usposabiały zbyt przychylnie czytelnika do nowego pisma. Tygodnik zdołał jednak dosyć szybko wyjść z impasu i ożywić swe łamy bardziej atrakcyjnym i celowo dobranym materiałem. Przyczyniło się do tego wprowadzenie na szpalty czasopisma tematyki społecznej i rozszerzenie kręgu publicystycznych [illegible].

Stały kierunek forsowanej przez redakcję publicystyki społecznej i literackiej oraz niektóre tygodniowe rubryki (Kronika Tygodniowa, Przegląd czasopism), nie pozostawiają wątpliwości, że pismo znajduje się po tej stronie barykady społecznej, po której walczą postępowe elementy Polski Ludowej. Roczny bilans „Nowin" daje pełne prawo do zaszeregowania ich do czołówki naszych czasopism literackich i umieszczenie na równorzędnym miejscu obok najlepszych periodyków kraju.

Ostatnie numery „Nowin Literackich" świadczą o wyrównaniu wysokiego poziomu pisma. Należy również podkreślić dbałość o estetyczną szatę graficzną pisma i harmonijną kompozycję w układzie materiału. „Nowiny Literackie" okazały się po roku swego istnienia cennym wkładem w nasze czasopiśmiennictwo powojenne.

Zwiększony do podwójnej objętości numer świąteczny „Nowin Literackich", będący zarazem numerem rocznicowym tego czasopisma, przedstawia się niezwykle bogato.

Numer otwierają dwie „Ody olimpijskie" Jarosława Iwaszkiewicza, nagrodzone na konkursie. Iwaszkiewicz wzywając młodzież całego świata w swych „odach" do walki o bezkrwawe zwycięstwo, przedstawia jednocześnie trudności drogi do alegorycznych Aten poprzez wojnę, śmierć i zagładę. Monumentalne w swej głębi i powadze wersety ody pierwszej pt. „Na otwarcie XIV Olimpiady" kończą się wezwaniem do narodzin nowego świata w imię braterstwa. Oda trzecia pt. „Na obieg [illegible] — wyzwoleniu tych, o których pisze znakomity poeta: „Widzę tak[illegible] tych, którzy do mety nie dobiegli. Biegli na skrzydłach, ale na spotkanie śmierci". Mimo swego charakteru epitafialnego oda kończy się akcentem optymistycznym: „Radujcie się, bracia". Nasze jest zwycięstwo!"

W dziale prozy napotykamy na takie nazwiska jak Parandowskiego, Dąbrowskiej i St. R. Dobrowolskiego. Z pogranicza prozy i esseyu wywodzi się praca Kazimierza Błoszyńskiego pt. „W obronie Fiszera", garść wspomnień o tej ciekawej postaci, przed rokiem przypomnianej przez Zarubę w „Nowinach". W zagadnienia krytyki literackiej wprowadza essey Adolfa Sowińskiego. W lekkiej i dowcipnej formie Sowiński ukazuje przemiany krytyki literackiej i zwierza się z trudnościami jakie pokonywać musi. Te rozważania teoretyczne podbudowują dwie prace — Juliana Hochfelda, kreślącego szeroki obraz epoki i na jej tle wizerunek Johna Miltona w 300 rocznicę ukazania się pism politycznych tego wielkiego poety angielskiego oraz pracy Jana Nepomucena Millera, na temat rozwiązania problemów wojny w twórczości Andrzeja Struga, szczególnie w trzytomowej powieści „Żółty krzyż".

Zagadnieniu współczesnej poezji, tych wszystkich spraw, które jej dotyczą i absorbują uwagę czytelnika poświęca swój artykuł pt. „Drzewo bez korzeni" M. Bartelski.

Na osobną uwagę zasługują dwa artykuły — Wacława Zawadzkiego o upowszechnieniu książki i polemika Edwarda Csato z Jerzym Borejszą pt. „Walka z dubeltowymi cieniami". Oba te artykuły roztrząsają palące zagadnienia współczesnej kultury i związanych z nią bolączek.

Dział plastyki reprezentuje Juliusz Starzyński swym doskonałym artykułem pt. „Formalizm i rzeczy[illegible]".

Satyrę reprezentują w „Nowinach" Kazimierz Grusa cyklem rysunków pt. „Przegląd prasy" oraz St. Jerzy Lec i Stanisław Sojecki fraszkami. Numer uzupełniają stałe rubryki czasopisma jak „Przegląd czasopism", „Na falach długich [illegible] średnich — krótkich", „Kronika literacka", „Spostrzeżenia", „Kronika tygodniowa" i „Nowiny sprzed 50 i 25 lat".

NOWINY LITERACKIE

Sytuacja w energetyce

Ograniczenia w zużyciu prądu będą powtarzane

Dnia 25 października ubiegłego roku zostały wprowadzone ograniczenia na pobór mocy elektrycznej. Ograniczeniem objęte zostały zarówno zakłady przemysłowe, jak i drobni konsumenci. Ograniczenia dla tych ostatnich miały trwać pięć miesięcy i istotnie z dniem 1 kwietnia b. r. zostają one zniesione. Gospodarstwa domowe, sklepy, biura [illegible] będą mogły korzystać z energii elektrycznej jak uprzednio. Wolno będzie również oświetlać okna wystawowe bez ograniczeń.

Oszczędności, uzyskane przez drobnych konsumentów, spełniły [illegible] ją rolę. 501.772 izby mieszkalne [illegible] żyły w ciągu grudnia 1947 roku po 8,8 kilowatgodzin, podczas gdy [illegible] styczniu 1947 roku zużycie na iz[illegible] wynosiło przeciętnie 10 kWh. Dało to zniżkę obciążenia o około 10.000 kilowatów.

Zużycie jednakże przez abonentów prywatnych jest niewielkie w porównaniu z tym, jakie staje się udziałem przemysłu. Ograniczenia wpłynęły na wytworzenie się specyficznej dyscypliny wewnętrznej w dziedzinie oszczędności energii.

Rozwój energetyki nie będzie jeszcze przez jakiś czas mógł odpowiadać rozwojowi całego przemysłu, uruchamiającego coraz nowe zakłady [illegible] zwiększające produkcję. Czynnikiem hamującym jest tutaj powolny proces inwestycyjny energetyki, zależny w dużym stopniu od dostaw zagranicznych, na których terminy nie można mieć decydującego wpły[illegible].

Stąd też trzeba się liczyć z faktem, że ograniczenia i zarządzenia oszczędnościowe, wprowadzone w ubiegłym sezonie po raz pierwszy w Polsce, będą utrzymane jeszcze przez najbliższe lata.

W okresie od kwietnia do końca września b. r. elektrownie zawodowe [illegible] Śląsku muszą przeprowadzić przewidziane planem, doroczne kapitalne remonty kotłów i turbin, co umożliwi przetrwanie bez wstrząsów następnego ciężkiego okresu zimo[illegible].

Taki doroczny remont wielkiej prądotwórczej jednostki zmniejszy moc systemu śląskiego o średnio 35.000 kilowatów, przeciętnie na jeden miesiąc. Ponieważ podobnych jednostek w elektrowniach zawodowych jest na Śląsku więcej, przeto remonty planowane są na okres połowy roku. W [illegible] czasie będzie brak mocy dawał się odczuć może nawet dotkliwiej, jak w ciągu ubiegłej zimy.

Dlatego też rozdział energii dla potrzeb przemysłu musi być nadal kontrolowany.

Również byłoby niecelowym dopuszczać do rozluźnienia istniejącej dyscypliny na krótki okres, by z jesienią 1948 roku rozpoczynać akcję [illegible].

Z tego względu ograniczenia poboru mocy przez zakłady przemysłowe zużywające ponad 100 kW, będą utrzymane, a pobór mocy będzie nadal wyznaczany przez Zjednoczenie Energetyczne Zagłębia Węglowego.

Praca PCK wśród mas ludowych

Szczytne osiągnięcia okręgu śląsko-dąbrowskiego

Ciężar gatunkowy obszaru śląsko dąbrowskiego w strukturze gospodarczej Państwa jest wręcz wyjątkowy. Znane są powszechnie czynniki, dzięki którym Zagłębie Węglowe wysuwa się na czoło wszelkich zagadnień ogólnokrajowych. Skomplikowany, rozległy i różnorodny charakter życia i pracy na terenie śląsko - dąbrowskim widoczny jest również w instytucjach wyższej użyteczności publicznej. Ani to, co się potocznie nazywa stosunkami miejscowymi, ani sama praca nie należą do spraw łatwych. Dlatego wszelkie pozytywne osiągnięcia mają na Śląsku w porównaniu z innymi terenami lub województwami walor o wiele większy, gdyż stanowią wynik rzetelnego nieprzeciętnego trudu. Bez świadomości tego tła moralnego trudno byłoby ocenić działalność wielu instytucji, pracujących wyłącznie na rzecz dobra społecznego, czy to będzie Fundusz Odbudowy Szkół, czy RTPD, czy Akcja Kolonii Letnich, czy też Polski Czerwony Krzyż.

PCK należy do rzędu tych instytucji, które szczególnie na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego wytworzyły szczery szacunek władz i społeczeństwa dla swej nazwy. Atmosferę tę PCK osiągnął dzięki uczciwej i wytężonej pracy aktywu czerwonokrzyskiego, pracy zrodzonej nie tylko z racji formalnych obowiązków lecz przede wszystkim z głębokiego poczucia godności obywatel[illegible].

Właśnie inicjatywa wybudowania w Rabce sanatorium gruźliczego dla dziatwy śląsko - dąbrowskiej jest najdobitniejszym sprawdzianem tej postawy społecznej. Zamierzenie przerodziło się w ambicję, a pierwsze mury i zręby sanatorium zobowiązały do dalszej nieugiętej, codziennej walki o zdobycie środków na wykończenie dzieła pilnego, ważnego i szlachetnego, będącego — jak się wypowiedział Kornel Makuszyński — źrenicą oka plk. Adama Schebesty pełnomocnika Zarządu Głównego PCK na okręg śląsko-dąbrowski.

Jest rzeczą ważną stwierdzić od razu i na tym miejscu, że przy okręgu PCK istnieje Komitet Społeczny PCK, do którego obowiązków głównych należy planowanie oraz kontrola działalności okręgu PCK. Wobec pełnomocnika Okręgu PCK zajmuje Komitet Społeczny PCK stanowisko podobne do stanowiska Wojewódzkiej Rady Narodowej wobec wojewody.

Funkcje Komitetu Społecznego PCK są rozliczne i odpowiedzialne i umiejscowione w 9 komisjach (rewizyjnej, propagandowej, rozdzielczej, techniczno - budowlanej, sanitarno - opiekuńczej, prawniczej, kwalifikacyjnej, dyscyplinarnej i mieszkaniowej). W komitecie pracują działacze z innych organizacyj, związków i instytucji. Każde nazwisko ma tutaj wydźwięk społeczny. Przewodniczącym Komitetu Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego PCK [illegible] dr. Kar[illegible], dziekan Izby [illegible] Zaydel, dyrektor [illegible]go WRN.

[illegible] prowadzonej ostat[illegible] kontroli Komisja [illegible] Społecznego PCK twierdziła [illegible] materiałowa i [illegible] PCK prowadzona b[illegible] daleko posuniętej [illegible] szanowania grosza [illegible]

W PARTII PPS

3-letnia Centralna Szkoła Prawnicza zostaje otwarta w miesiącu maju b. r. w Warszawie.

Nauka, utrzymanie i mieszkanie bezpłatne.

Towarzysze - kandydaci w wieku od 21 do 40 lat, posiadający zasadniczo średnie wykształcenie (maturę), zechcą złożyć indywidualne podania, adresowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, ze szczegółowym życiorysem, świadectwami szkolnymi (w odpisie) i opinią Koła, według nie Komitetu PPS do Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej w Krakowie, Oddział Kadr, najpóźniej do dnia 8 kwietnia b. r.

W dniu 3. 4., o godz. 10, odbędzie się w lokalu PPS, Rynek Gł. 30, I. p., pokój nr. 8, odprawa przewodniczących i sekretarzy Komitetów Miejscowych, Gminnych Kół Gromadzkich i Kół Fabrycznych z powiatu krakowskiego.

Okręgowy Komitet PPS Kraków podaje do wiadomości, że z dniem 30 kwietnia upływa ostatni termin przedłożenia kwestionariuszy weryfikacyjnych.

Okręgowy Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej w Krakowie zawiadamia, że w dniu 2 kwietnia 1948 r., o godz. 17, w Domu Partyjnym, Rynek Gł. 30, sala nr. 16, odbędzie się konferencja Rad Zakładowych. W konferencji tej winni wziąć również udział dyrektorzy i kierownicy poszczególnych zakładów pracy — obowiązkowo.

Komitet PPS inwalidów Wojennych - zwołuje zebranie członków dnia 4 kwietnia, o godz. 10 rano, w lokalu Pow. Koła Inw. Wojennych: ul. [illegible] 16.

Obecność obowiązkowa.

Konferencja związkowa w Dobczycach

MYŚLENICE (yi) — W Dobczycach odbył się Zjazd Związku Zawodowego Robotników i Pracowników Rolnych, w którym udział wzięli starosta powiatowy ob. Józef Żak, przedstawiciel WK PPS tow. Szpejda i PK PPR tow. Jaśkowiec.

Po słowie wstępnym ob. starosty Żaka, powitaniach przedstawicieli partii politycznych i władz obszerny referat gospodarczo - polityczny wygłosił tow. Kazimierz Szpejda.

W dyskusji głos zabierało szereg mówców, omawiając poruszone przez tow. Szpejdę aktualne zagadnienia zarówno międzynarodowe jak i wewnętrzne. Następnie przystąpiono do wyboru delegatów na Zjazd Wojewódzki, którymi zostali tow. Franciszek Tafel z PPS oraz tow. Józef Półtorak z PPR.

Na zakończenie zebrani uchwalili rezolucję, wzywającą do podwojenia wysiłków w celu podniesienia produkcji rolnej.

Wystawa sztuki narodów Jugosławii w Krakowie

KRAKÓW. (k) — W związku z projektowanym urządzeniem w Krakowie z końcem kwietnia br. wystawy sztuki narodów Jugosławii, które obecnie wystawiona jest w Warszawie, bawiła w Krakowie zastępca [illegible] prasowego ambasady jugosłowiańskiej w Warszawie B. Cziplic celem zorganizowania przeniesienia tej wystawy do Krakowa.

Wystawa obejmuje rzeźbę i malarstwo XIX i XX wieku. Cieszy się ona ogromnym zainteresowaniem społeczeństwa warszawskiego. Otwarcie wystawy nastąpi w Pałacu Sztuk Pięknych dnia 18 [illegible]

Odprawa sekretarzy powiatowych PPS
województwa krakowskiego

KRAKÓW (yi). — W ubiegłą środę odbyła się w Domu Partyjnym PPS w Krakowie odprawa sekretarzy Komitetów Powiatowych. Zebraniu przewodniczył sekretarz wojewódzki tow. Józef Machno, który zreferował szereg tez i wniosków z ostatniej odprawy sekretarzy wojewódzkich w Centralnym Komitecie Wykonawczym w Warszawie.

Tow. Machno omówił 3-letni okres działalności Partii, przedstawiając jego ocenę, oraz rolę jaką miała do spełnienia PPS na tym odcinku czasu. Następnie mówca sprecyzował cele i zadania na nowym etapie, na którym znajduje się PPS, a którego zakończeniem będzie jedność organiczna obu partyj robotniczych.

W dalszym ciągu tow. Machno skomentował ostatnie uchwały CKW PPS i KC PPR, zatrzymując się szczególnie przy punktach dotyczących wspólnych aktywów, szkolenia oraz tworzenia szóstek międzypartyjnych. W zakończeniu swego referatu tow. Machno udzielił szeregu wskazówek, dotyczących najbliższych konferencji powiatowych.

W dyskusji zabierali głos niemal wszyscy obecni na zebraniu sekretarze powiatowi, stwierdzając całkowitą zgodność stanowisk oraz słuszność linii generalnej Partii, precyzującej cele i zadania PPS na jej nowym etapie.

Zakończenie ogólno-polskiego
Tygodnia Ziem Zachodnich
odbędzie się w Krakowie

KRAKÓW (S) — W Krakowie odbyło się zebranie Komitetu Obywatelskiego obchodu Tygodnia Ziem Zachodnich. Konferencję zagaił ks. płk. mgr. Weryński.

Obchód odbędzie się pod hasłem: *„Ziemie Zachodnie — to siła i dobrobyt Polski, umocnienie pokoju świata”.* Hasło to ma swoją specjalną aktualność wobec propagandy anglosaskiej, wspierającej odwetowe dążenia Niemiec.

Przewodniczącym Komitetu wybrano prezydenta tow. dr Dobrowolskiego, który podkreślił ścisły związek pomiędzy Krakowem a Ziemiami Zachodnimi, a zwłaszcza Śląskiem, stwierdzając, że obchód powinien stać się wielką manifestacją polityczną.

Program uroczystości obejmuje wieczór literacki w dniu 11 kwietnia, codzienne wykłady uniwersyteckie, popularne pogadanki, zjazd plakietowy klubu polskich automobilistów do Krakowa, pociągi popularne itd.

Sekcja zbiórkowa i propagandowa rozpoczęły już intensywną pracę.

Obchód Tygodnia Ziem Zachodnich zakończy wielki, manifestacyjny wiec na placu Matejki, gdzie stał zburzony przez Niemców Pomnik Grunwaldzki. W czasie wiecu przemówi prezes Zarz. Gł. PZZ min. Dubiel oraz przedstawiciele partii politycznych. Po manifestacji nastąpi złożenie wieńców na grobie Nieznanego Żołnierza i na grobie żołnierzy Armii Radzieckiej.

Należy podkreślić, że Warszawa projektuje oficjalne zakończenie Tygodnia Ziem Zachodnich w ramach ogólnopolskich w Krakowie.

Powiatowy zjazd robotników rolnych
w Miechowie

MIECHÓW (yi) — W Miechowie odbył się zjazd Powiatowego Związku Zawodowego robotników i pracowników rolnych pod przewodnictwem tow. posła Andrzeja Taborowicza. Do prezydium powołano towarzyszy: posła Łabuza, Ulatowskiego, Koniecznego, Sarapeta, Tatarko, Ela, Walczyka, Ratko i Malysa.

Po przemówieniu starosty tow. Koniecznego, który omówił różnice warunków rozwoju i zadań Związków Zawodowych w obecnej rzeczywistości referat polityczny wygłosił tow. poseł Łabuz.

Mówca omówił szeroko sytuację międzynarodową, oraz wzrastający nacisk kapitalizmu imperialistycznego na wolne i demokratyczne narody. Następnie tow. Łabuz nakreślił związane z tą sytuacją sprawy konieczności podniesienia produkcji rolnej, omawiając przy okazji zagadnienie oświaty wiejskiej, jak również podniesienie stopy życiowej robotników rolnych.

Referat gospodarczy wygłosił tow. Ulatowski omawiając cały szereg aktualnych zagadnień gospodarki wiejskiej. W dyskusji brali udział tow. Sudoł, Orczyk, Cwał i szereg innych. Dyskusję podsumował tow. Ulatowski.

W końcowej części obrad dokonano wyboru delegatów na Zjazd Wojewódzki w osobach: towarzyszy: Szalawskiego, Nyca, Gaińskiewicza, Miśkiewicza, Łącznego, Burasa i Gajowca. Odśpiewaniem „Międzynarodówki” dokonano zamknięcia Zjazdu.

Obrady Komitetu Komunikacyjnego
w Nowym Sączu

NOWY SĄCZ (yi) — Ostatnio odbyło się walne zebranie delegatów miejscowego Komitetu Komunikacyjnego. Po zagajeniu przez przewodniczącego Komitetu tow. Kazimierza Zabrza powołano prezydium w składzie: tow. poseł Flacht — przewodniczący, tow. Franciszek Ounia — sekretarz, oraz członkowie: Załączkowski, Ossoliński, Berger i Greń.

Referaty polityczno - organizacyjne wygłosili tow. Flacht, Załączkowski i Greń. Na zagadnienia, które wysunęły się w czasie ożywionej i szerokiej dyskusji odpowiadali tow. Załączkowski i Flacht.

Następnie dokonano wyboru nowych władz Komitetu Komunikacyjnego w skład których weszli: tow. Leopold Stępniewski jako przewodniczący, tow. Kazimierz Zabrza i Jan Kalisz jako zastępcy, tow. Józef Pietronkiewicz — sekretarz i tow. Władysław Ondomski — skarbnik.

Zebrani uchwalili jednomyślnie rezolucję, zaznaczając pełną solidarność z przemówieniem generalnego sekretarza CKW PPS tow. Józefa Cyrankiewicza odnośnie jednolitego frontu i jedności organicznej obu partii robotniczych.

Zebranie zakończono odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru.

MIECZYSŁAWA ĆWIKLIŃSKA W SZTUCE PRIESTLEY'A „PAN INSPEKTOR PRZYSZEDŁ”

Dziś, w piątek świetna artystka i ulubienica sceny i filmu polskiego **Mieczysława Ćwiklińska** wystąpi w Miejskim Starym Teatrze w sztuce Priestley'a: **„Pan Inspektor przyszedł”** przy współudziale artystów naszego teatru: H. Mikołajskiej, A. Szymańskiego, O. Jacewicza, M. Cybulskiego i W. Ziembińskiego równocześnie reżysera sztuki.

Z Nowego Sącza

NOWY SĄCZ (je) — W lokalu Pow. Zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej w Nowym Sączu odbyło się zebranie Komisji Rozdzielczej dla zakupu inwentarza żywego, złożonej z przedstawicieli partii politycznych, Pow. Rady Narodowej, Zw. Hodowców Koni, Wydz. Pow., Zw. Sam. Chłopskiej, B G S i ludności terenów połemkowskich.

Komisja opracowała plan [illegible] zwrotnego zasiłku w wysokości 10 milionów zł. przydzielonego dla gospodarstw rolnych powiatu przez Ministerstwo Rolnictwa i R. R.

Po szerokiej dyskusji postanowiono na wniosek przedstawicieli PPS, PPR i SL, który uzyskał większość, przeznaczyć z przydzielonej sumy na zakup krów — 70 proc., owiec — 20 proc., świń — 10 proc. Ustalono skład Komisji Zakupu i Komisji [illegible]

Ze względu na stan gospodarczy terenów połemkowskich, zachodzi konieczność przyjście z jak najintensywniejszą pomocą osiedlonym tam polskim osadnikom i dlatego z ogólnego zakupu przeznaczono 70 proc. terenów połemowskich.

Postanowiono również obdarować placówkę Uniwersytetu Ludowego w Brzeżnej 2 krowami, przychodząc w ten sposób z pomocą uczącej się tam młodzieży. Należy żywić nadzieję, iż obie Komisje wywiążą się dobrze i szybko z powierzonego im zadania.

—o—

Szkolnictwo
w pow. chrzanowskim

Szkolnictwo powiatu chrzanowskiego poniosło poważne straty w czasie okupacji. Niemcy, podobnie jak we wszystkich miejscowościach wcielonych do Rzeszy celowo niszczyli wszystko, co było polskie, a zwłaszcza to, co dawało kulturę i siłę polskości. Zniszczyli więc we wszystkich szkołach biblioteki i pomoce szkolne. W czasie działań wojennych spalone zostały zupełnie dwa budynki szkolne, mianowicie w [illegible] i [illegible]

Po [illegible] wojny inspektor szkolny ob. Marszałek zwołał konferencję nauczycielstwa. Była to jedna z najważniejszych konferencyj. Stwierdzono kolosalne braki wśród personelu pedagogicznego, wywiezionego i wytraconego w obozach przez Niemców i bilans strat materialnych idących w miliony złotych.

Po zapoznaniu się z potrzebami szkolnictwa, nauczycielstwo przystąpiło energicznie do pracy: wszędzie gdzie tylko warunki pozwalają, oprócz normalnej nauki prowadzone są kursy dokształcające, kursy dla analfabetów (stwierdzono 584 analfabetów w wieku szkolnym i 787 w wieku do 18 lat), a poza tym kursy dla kandydatów do zawodu nauczycielskiego.

Dzięki wysiłkom inspektora szkolnego, ob. Marszałka i dwóch jego zastępców ob. Tschopa i Dobrowolskiego, szkolnictwo w chrzanowskim wyleczyło się z ran, zadanych przez okupanta. Zniszczone biblioteki i pomoce szkolne uzupełniono, liczba analfabetów zmalała do minimum, budynki szkolne wyremontowano, a rozpoczęte przed wojną wykończono. Odbudowano również zniszczony gmach szkolny w Brzezince: na wykończeniu są jedynie budynki szkolne w Płazach, Libiążu i Szczakowej.

Na terenie powiatu znajduje się obecnie 85 szkół powszechnych, 16 przedszkoli, szkoła górnicza w Jaworznie, kilkanaście szkół zawodowych przy fabrykach i kopalniach, w samym zaś Chrzanowie państw. gimnazjum koedukacyjne, gimnazjum mechaniczne przy fabryce lokomotyw średnia szkoła zawodowa i cztery szkoły powszechne. (J. K.)

KOMUNIKATY

KRAKÓW — W sobotę 3 kwietnia, o godz. 17 w sali Akademii Handlowej w Krakowie, ul. Sienkiewicza 5, I p. odbędzie się plenarne posiedzenie Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, połączone z odczytem prof. Tomasza Lutka.

CO • GDZIE • KIEDY

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19 — „Szczęście Frania” — Perzyńskiego.

STARY MIEJSKI TEATR — duża sala — godz. 19 — „Dom pod Oświęcimiem”.

MAŁA SALA — godz. 19.15 — „Pan Inspektor przyszedł”.

TEATR POWSZECHNY TUR (SCALA) — godz. 19 — „Uczeń diabła” Shaw'a.

KINA:

PORANKI FILMÓW RADZIECKICH W KINIE WOLNOŚĆ: godz. 14: „Goal”. Wszystkie miejsca po 35 zł.

Świt: „Zielona dolina”; **Uciecha:** „Pod dachami Paryża”; **Wolność:** „Biały Kieł”; **Gdańsk:** „Ludzie bez skrzydeł”; **Warszawa:** „U progu tajemnicy”, **Apollo i Sztuka:** „Nicholaus Nickleby”; **Wanda:** „Pani Miniver”.

Początek seansów w kinie Sztuka: godz. 15.30, 17.30 i 19.30; w Wandzie i Świcie: godz. 15.30, 17.45 i 20; we wszystkich innych kinach o godz. 16, 18 i 20.

DŹWIĘKOWE KINO OŚWIATOWE (Garncarska 1): Jezioro Mazurskie. 2) Piesia wyspa. 3) Szczupaki. 4) Komedyjka.

Początek seansów codziennie o godz. 16, 17.30 i 19; w niedzielę i święta poranki o godz. 11.30.

KINO OBJAZDOWE TOW. PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ (Batorego 14) codziennie o godz. 19.30: „Zaklęta narzeczona” oraz kronika filmowa. W niedzielę i święta o godz. 14, 17 i 19.30.

FILHARMONIA KRAKOWSKA

Staraniem OKZZ, Filharmonii Krakowskiej i Państwowej Szkoły Umuzykalniającej odbędzie się 2 kwietnia br. o godz. 19.15 w sali Filharmonii (Kino Świt) koncert dla świata pracy.

PROGRAM KINA AKTUALNOŚCI (APOLLO GODZ. 12)
w czasie od 28. III. — 1. IV. br.

1) Najnowsza polska kronika filmowa; 2) Powódź — krótkometrażówka nagrodzona na pokazie filmowym w Cannes; 3) Gimnastyka dla wszystkich; 4) Połowy dalekomorskie; 5) Lis i dzban — film rysunkowy. Początek seansów godz. 12, 13, 14; bilety na wszystkie miejsca 35 zł.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 2 kwietnia br. — dr. [illegible] Stanisław, Kopernika 28, tel. 548-80.

We wszystkich innych nagłych zachorzeniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni nr. tel. 570-70.

DYŻUR POGOTOWIA DENTYSTYCZNEGO SPÓŁDZIELNI PRACY „DENTYSTYKA”, ul. Krupnicza 11 a, od 9—18.

DYŻURY APTEK:

Rynek Główny 13, Floriańska 13, Długa 4, Lubicz 7, Zwierzyniecka 7, Retoryka 1, Grzegórzecka 8, Krakowska 1, Plac Inwalidów 7, Rynek Podgórski 9.

RADIO

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ROZGŁOŚNI KRAKOWSKIEJ

na dzień 2 kwietnia 1948 r. (piątek)

6.15 Wiadomości. 6.20 „Zegarynka muzyczna”; 8.00 Informacje ogólnopolskie; 8.25 Skrzynka PCK; 8.35 „Zaklęty dwór”; 8.50 Muzyka; 9.00 Gazetka radiowa dla szkół; 9.20 Lekcja języka czeskiego; 12.25 Franciszek Schubert — Koncert fortepianowy f-moll op. 103; 12.50 „Z zagadnień wiejskich”; 13.05 Muzyka; 13.40 Audycja Ministerstwa Oświaty; 14.00 Beethoven — Kwartet Nr 10 op. 74; 15.25 Lekcja języka czeskiego; 15.40 Audycja dla [illegible]; 16.25 Operacyjne czołówki [illegible]; 16.30 Audycja dla chorych; 16.40 „Chłopiec z Saskich stepów”; 17.00 Koncert dla przodowników świata pracy; 17.45 RUL; 18.00 „Mozaika muzyczna”; 18.45 „Zaklęty dwór”; 19.15 „Carmen” — opera w 4 aktach; 22.50 Interludia Freda Hartleya; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.30 Hymn i koniec audycyj.

Druk. Drukarnia „Wiedza” Nr 5 w Chorzowie R 31237

Z boisk piłkarskich Europy

LONDYN. — W czasie od 26 do 28 bm odbył się w Londynie trójmecz piłki nożnej między reprezentacjami amatorskimi Holandii, Luksemburga i Anglii.

W wyniku czterodniowych rozgrywek pierwsze miejsce w turnieju zajęła Holandia przed Anglią. Wyniki spotkań: Holandia — Luksemburg 1:0 (0:0), Anglia — Luksemburg 2:1 (0:1). W decydującym meczu Holandia pokonała Anglię 5:2 (3:0).

*

BRUKSELA. — Czołowy austriacki klub piłkarski „Wacker" z Wiednia pokonał w finale rozegranego tu turnieju szwedzką drużynę Malmoe 2:0.

*

WIEDEŃ — W czasie Świąt Wielkanocnych bawiły w stolicy Austrii dwa zespoły zagraniczne: drużyna belgijska Charleroi i węgierski Kispest.

W pierwszym dniu świąt „Charleroi" uzyskał remis z „Vienną" 3:3, a „Rapid" pokonał „Kispest" z Budapesztu 3:1. Następnego dnia „Kispest" wygrał z „Vienną" 3:1, „Rapid" zaś odniósł nieznaczne zwycięstwo nad „Charleroi" w stosunku 1:0.

*

PRAGA. — Mistrz piłkarski Wę- [illegible] nia w Pradze. W pierwszym meczu Węgrzy pokonali miejscową „Slavię" 3:0 (1:0), a w drugim wygrali ze „Spartą" 2:1 (0:0).

Druga drużyna węgierska MTK „Budapeszt" odniosła w niedzielę zwycięstwo nad „Spartą" w stosunku 2:1 (1:0), a w poniedziałek pokonała „Slavię" 1:0.

*

MALTA. — Przebywająca na tournee na Malcie drużyna węgierska „Vasas" rozegrała do tej pory 5 spotkań, nie przegrywając żadnego z nich. W czasie świąt „Vasas" pokonała w Valetta reprezentację tego miasta 8:1, a z reprezentacją Malty wygrała 4:3 (3:3).

BILETY NA MECZ POLSKA — CZECHOSŁOWACJA

WARSZAWA — Ceny wstępu na mecz Polska — Czechosłowacja w piłce nożnej, który odbędzie się w Warszawie w dniu 18 kwietnia br. przedstawiają się następująco. Trybuna dolna — 500 zł, trybuna górna 400 zł, siedzące przed trybunami — 300 zł, i stojące — 200 zł. Zapotrzebowania na bilety z poza Warszawy należy zgłaszać przez okręgi do dnia 10 kwietnia.

TEMPOWSKI W WARSZAWIE

WARSZAWA — Doskonały napastnik reprezentacji Francji (z pochodzenia Polak) Bolesław Tempowski przybył do Warszawy.

Dwa wypadki śmierci

w czasie meczu piłkarskiego

ŁÓDZ. W czasie meczu piłkarskiego w Tomaszowie o mistrzostwo Klasy A, pomiędzy „Borutą" (Zgierz), a miejscowym RKS TUR, doszło do scysji między kibicami obu klu- [illegible]

W rezultacie wynikłej strzelaniny, postrzelono śmiertelnie dwie osoby. Sprawca strzałów został ujęty. Zajścia nie spowodowały przerwy w grze, która odbywała się normalnie.

Masowy wiosenny

bieg na przełaj ZRSS

KATOWICE (kom) — W niedzielę w Katowicach Związek Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych organizuje bieg na przełaj. Bieg odbędzie się w kategorii juniorów na dystansie 2000 m i seniorów na dystansie 5000 m. W biegu udział biorą kluby zrzeszone w ZRSS, kluby OM TUR i ZWM oraz niestowarzy- [illegible]

Zbiórka zawodników odbędzie się na stadionie Pogoni w Katowicach o godz. 9 rano gdzie wszyscy zawodnicy poddani zostaną badaniu lekarskiemu.

Zarząd Okręgu Katowickiego ZRSS apeluje do wszystkich klubów sportowych o wzięcie w tym biegu masowego udziału, który będzie należytym sprawdzianem przed Biegiem Narodowym

Praca PCK wśród mas ludowych

(Dokończenie ze str. 4)

misja udzieliła podziękowania kierownictwu i presonelowi Okręgu za osiągnięte wyniki dzięki rzetelnej i uczciwej pracy dla dobra PCK".

PRAGA BIJE BRUKSELĘ

PRAGA — W przepełnionej sali Lucerny reprezentacja bokserska Pragi pokonała Brukselę 12:4. Belgowie wygrali w wadze muszej (gdzie Bellcert pokonał Posspisila) i w wadze koguciej Lesseiwe pokonał Basta).

BOKSERZY EUROPEJSCY WALCZĄ W AMERYCE

NOWY JORK — W niedzielę odbędzie się w Bostonie mecz między dwoma europejskimi mistrzami wagi ciężkiej Szwedem Tandbergiem i Włochem Spagnolo.

TENISOWY TURNIEJ NA RIWIERZE

NICEA — W grze pojedyńczej mężczyzn międzynarodowego turnieju tenisowego w Nicei Czech Drobny pokonał Rumuna Carululisa 6:2 i 6:3 a Amerykanin Woods — Stolpe (Węgry) 6:3 i 6:4. W ćwierćfinałach gry pojedyńczej kobiet Austriaczka Deloschell — Straubcova (Czech.) 6:2 i 6:3. Peterdy (Węgry) — Patorni (Fr.) 6:4 i 6:2. Cazalec (Fr.) — Kommoczy (Węgry) walko- [illegible] i 7:5.

Jeśli rok 1947 w działalności Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego PCK upłynął pod znakiem pomocy dla repatriantów, to rok 1948 zapowiada się jako okres przełomowy. Cechą dalszej działalności PCK będzie charakter pokojowy tej działalności oraz wzmocnienie obronności sanitarnej kraju poprzez powszechne przeszkolenie w zakresie doraźnej pomocy.

Jak oświadczyło nam kierownictwo Okręgu PCK w osobach płk. dr. Schebesty, inspektora mgr K. Grabanowskiego oraz dr. E. Pyzika największą pracę do wykonania będzie miał PCK na Ziemiach Odzyska- [illegible]

Odkładając szczegółowe sprawozdanie z działalności i planów PCK do numerów następnych naszego pisma, winniśmy stwierdzić, iż zgodnie ze swą deklaracją konstytucyjną Polski Czerwony Krzyż pojmuje swą ideologię humanitarną jako ideologię demokratyczną. PCK widzi w ustroju demokracji ludowej ustrój realizujący zasady humanitaryzmu, gdyż ustrój ten dąży do podniesienia stopy życiowej, kultury i wychowania szerokich mas ludowych najbardziej dotąd upośle- [illegible]

Współpraca ze związkami i organizacjami świata pracy, powiązanie się z masami ludowymi miast i wsi — oto podstawa działalności PCK, którą tak szczęśliwie i rozumnie rozwija okręg śląsko-dąbrowski.

L. Cz.

„Podwyższenie cen kart rejestracyjnych"

[illegible] wprowadza między innymi nowe [illegible] według następującej tabeli:

[illegible]	W miastach ponad 100 000 mieszk.	W miastach do 100 000 mieszk.	W gminach wiejskich
	rocznie złotych:		
1. [illegible]			
a) obowiązane do prowadzenia ksiąg handl.	7.500	5.000	2.500
b) obowiązane do prowadzenia ksiąg uprosz.	5.000	2.500	1.250
c) pozostałe	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2. Przedsiębiorstwa handlu:			
a) r[illegible]nego i jarmarcznego	[illegible]	1.500	1.500
b) obnośn[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3. Zakłady przemysłowe, rzemieślnicze i górnicze oraz przedsiębiorstwa wyrębu lasu:			
a) obowiązane do prowadzenia ksiąg handl.	7.500	7.500	7.500
b) obowiązane do prowadzenia ksiąg uprosz.	5.000	5.000	5.000
c) pozostałe	1.500	750	500
4. Składy	500	500	500
5. Zajęcia zawodowe:			
a) pośrednicy giełdowi (maklerzy) handlowi, ekspedytorzy międzyhandlowi, ekspedytorzy międzymiastowi (nieposiadający taboru) i celni	5.000	5.000	5.000
b) pomocnicy podróżujący, inspektorzy i ajenci zakładów ubezpieczeń, przedsiębiorstw przewozowych, komunikacyjnych i instytucyj kredytowych	1.000	1.000	1.000
c) lekarze, lekarze weterynarii, lekarze dentyści i technicy dentystyczni, felczerzy, położne, pielęgniarki dypl., adwokaci, notariusze, obrońcy sądowi, inżynierowie oraz technicy	1.500	1.000	500
6. [illegible]			
a) [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
b) [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
c) [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

Podatnicy, którzy nabyli już karty rejestracyjne na rok podatkowy 1948 według zasad dotychczas obowiązujących winni dopłacić różnicę do cen nowych, wyżej podanych, w terminie do dnia 12 kwietnia 1948 r. Po upływie tego terminu od nieuiszczonych dopłat będą pobierane dodatki za zwłokę, przewidziane w art. 38 dekretu z 16 V. 1946 r. o obowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 173).

[illegible] właściwym urzędzie skarbowym (rewizyjnym) [illegible]

[illegible] prawa karnego skarbowego (dekret [illegible]

[illegible]